

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

ОСНОВИ ПСИХІАТРІЇ

Електронні методичні рекомендації
до семінарських занять з курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 Психологія

ОДЕСА
ОНУ
2024

УДК 616.89(072)

О 753

Укладач:

А. І. Уханова, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної. Та клінічної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова,

Рецензенти:

Родіна Н. В., доктор психологічних наук, професор кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Данілова О.С., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної та клінічної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Рекомендовано до видання вченою радою факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І.І. Мечникова.

О 753 Основи психіатрії. [Електронний ресурс]: електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу «Основи психіатрії» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія / уклад.: А. І. Уханова. – Одеса, 2024. – 29 с. – 1 МБ.

Запропоновані методичні рекомендації спрямовані на реалізацію завдань по вивченню дисципліни "Основи психіатрії" а також на формування узагальнених знань, умінь та навичок для вирішення психолого-професійних задач спеціалістів психологічної сфери. Методичні рекомендації містять тематику семінарських занять, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи і контрольні питання до курсу.

Дані методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 053 Психологія факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І.І. Мечникова.

УДК. 616.89(072)

О 753

© Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	16
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	17
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20
ПОЛІТИКА КУРСУ.....	23

ПЕРЕДМОВА

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Основи психіатрії» розроблені на факультеті психології та соціальної роботи ОНУ імені І.І. Мечникова на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до навчального плану для спеціальності 053 «Психологія». Згідно з навчальним планом «Основи психіатрії» є дисципліною обов'язкового циклу і її вивчення здійснюється на 3-му курсі навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Методичні рекомендації покликані забезпечити професійну компетентність майбутніх спеціалістів шляхом оволодіння знаннями з наступних питань: велика психіатрія, мала психіатрія, психіка; методи психіатрії; форми відображення дійсності; свідомість людини; особистість; діяльність; базові категорії психіатрії; форма активності особистості; психічні захворювання; психічні стани; розлади особистості; психопатії; емоційно-вольова сфера; характер; акцентуації характеру.

Мета навчальної дисципліни: допомогти студентам засвоїти теоретичні і методичні підходи, надати фундаментальні знання та розкрити закономірності функціонування та проявів психіки у період загострення психічного захворювання, зміни особистості, сприяти на цій основі формуванню загальної професійної культури та компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

розширення світоглядного і професійного горизонту в результаті ознайомлення з розвитком психіатрії як науки;

формування уявлення про основні види психічних захворювань та перетворення психіки; аналіз закономірностей функціонування психіки хворої людини;

ознайомлення із клінікою, етіологією та патогенезом, протіканням та ісходом психічних захворювань;

формування студентами навичок свідомого самоконтролю та саморегуляції власних психічних станів та поведінки;

набуття студентами навичок пояснення і використання в практичній діяльності особливостей перебігу патохарактерологічних процесів, функціонування психічних станів та прояву психічних властивостей у нормі та патології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- теоретико-методологічні засади та принципи сучасної психіатрії;
- категорійно-понятійний апарат науки;
- предмет, основні категорії, принципи та методи психіатрії;
- структуру та логіку побудови психіатрії, її зв'язок з іншими науками, предмети вивчення її основних галузей;
- визначення понять «психіка», «норма», «патологія», «хвороба», «психічні розлади», їх функції та структуру;
- зміст і механізми роботи інтелектуальної, афективної та вольової сфер особистості;
- характеристику понять «індивід», «особистість», «реабілітація», «дієздатність», «психосоматика»;
- специфіку розвитку та проявів психічних властивостей людини із різними психічними захворюваннями.

вміти:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом психіатрії;
- визначати основні властивості особистості, що виступають чинником ризику формування психічних захворювань;
- орієнтуватися у різноманітних теоріях, критично аналізувати різні підходи до основних психіатричних категорій, враховувати отримані знання в практичній діяльності;
- визначати патохарактерологічні особливості особистості за їхніми проявами у діяльності та спілкуванні;

- вирізняти особливості розладу особистості, психичні та поведінкові розлади та акцентуації;
- дотримуватися певного методологічного підходу до психіатричного обстеження особистості;
- враховувати індивідуальність, неповторність, внутрішній потенціал особистості у процесі подолання хвороби;
- самостійно здійснювати пошук необхідної наукової літератури з різних тем курсу.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Вступ до основ психіатрії.

Тема 1: "Тема 1. Предмет, задачі та основні етапи розвитку психіатрії". Психіатрія як наука: визначення та основні етапи розвитку. Предмет та задачі психіатрії. Основні розділи психіатрії. Найбільш важливі здобутки сучасної психіатрії.

Тема 2: "Етіологія та патогенез психічних розладів".

Основи клінічної та параклінічної діагностики. Основні види психічних хвороб. Ендогенні психічні хвороби. Екзогенні психічні розлади. Психогенії (реактивні психози, невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні). Патологія психічного розвитку (розлад особистості, олігофренії).

Етіологічні фактори психічних захворювань.

Клінічний метод у психіатрії. Етапи застосування клінічного метода.

Особливості експериментально-психологічного обстеження у психіатрії.

Тема 3: "Класифікація психічних розладів"

Категорії діагностики та класифікації у психіатрії. Мета діагностики. Мета класифікації. Особливості застосування класифікаційних систем у психіатрії. Психотерапія та класифікація психічних захворювань. Психіатрична систематика МКБ-10.

Змістовий модуль 2. Психічні розлади.

Тема 4: "Характеристика розладів особистості".

Загальне уявлення про розлади особистості. Основні ознаки психопатій за Б. П. Ганнушкіним. Біологічні та соціальні чинники формування психопатій. Провідна роль стилів виховання у формуванні психопатій у дитячому віці. Особливості психопатій у підлітковому віці. Види психопатій. Основні відмінності акцентуацій та психопатій за А. Є. Лічко. Асоціальні та кримінальні аспекти психопатій.

Тема 5: "Сексуальні збочення."

Перверзії (парафілії). Основні причини виникнення парафілій. Порушення сексуальної орієнтації. Заміщення об'єкту сексуального потягу. Справжні та псевдоперверзії. Статеві збочення. Ознайомлення з проективною методикою «Кодування»

Тема 6: "Затримка психічного розвитку".

Психічний інфантилізм. Вроджена субдебільність, конституційно дурні особистості, салонне недоумство. Затримки розвитку, обумовлені органічним ураженням мозку на ранніх етапах його розвитку. Психогенно обумовлені затримки розвитку, викликані дефіцитом інформації в ранньому дитячому віці. Інтелектуальна недостатність, зумовлена дефектом органів почуттів.

Тема 7. "Розлади психічного розвитку у дітей".

Загальна характеристика розладів психічного розвитку у дітей. Розлади мовлення. Основні категорії розладів. Розлади експресивного мовлення. Розлади мовленнєвого вираження. Розлади рецептивного мовлення. Розлади розвитку навчальних навичок (розлади читання, розлади розвитку експресивного письма, розлади арифметичних навичок та змішані розлади навчальних навичок). Коректувальні заходи при розладах мовлення у дітей.

Тема 8: "Олігофренія".

Чинники виникнення олігофренії (ендогенні та екзогенні). Глибокі ступені олігофренії (імбецильність, ідіотія). Недоліки пізнавальних психічних процесів олігофренів. Особливості мовлення олігофренів. Особливості

психомоторики олігофренів. Емоційна сфера олігофренів. Дебільність як легка форма олігофренії. Психічний розвиток імбецилів. Психічний розвиток хворих на ідіотію.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Предмет, задачі та основні етапи розвитку психіатрії

Тема 1. Предмет, задачі та основні етапи розвитку психіатрії.

Питання для обговорення

1. Об'єкт, предмет і основні категорії та завдання психіатрії. Загальне поняття про психіатрію. Зв'язок психіатрії, психології, медицини, історії та інших наук

2. Предмет та завдання психіатрії на сучасному етапі розвитку суспільства. Визначення терміна «Психіатрія». Основні розділи психіатрії.

3. Історичні етапи формування психіатричної допомоги. Донауковий період, еллінська медицина. Епоха греко-римської медицини. Середні віка (епоха інквізиції). 18 - початок 19-го сторіччя - період становлення психіатрії як галузі медицини. Епоха нозологічної психіатрії Е. Крепеліна.

4. Сучасний етап розвитку психіатрії. Найбільш важливі зміни у сучасній психіатрії. Велика та мала психіатрія.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Ознайомитися з основними етапами розвитку психіатрії. Засвоїти клініку, етіологію і патогенез, перебіг і наслідки психічних захворювань.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Психіатрія як наука: визначення та основні етапи розвитку.
2. Предмет та задачі психіатрії.
3. Основні розділи психіатрії.
4. Найбільш важливі здобутки сучасної психіатрії.

Рекомендована література: 1, 2, 5.

Тема 2: Етіологія та патогенез психічних розладів.

Питання для обговорення

1. Основні види психічних хвороб. Ендогенні психічні хвороби. Екзогенні психічні розлади. Психогенії (реактивні психози, невротичні розлади). Патологія психічного розвитку (психопатії, олігофренії).

2. Клінічний метод у психіатрії. Етапи застосування клінічного метода. Психіатричне обстеження та його цілі. Психіатричне інтерв'ю.

3. Параклінічні методи у психіатрії (патофизиологічне, інструментальне, лабораторне обстеження).

4. Особливості експериментально-психологічного обстеження у психіатрії. Психометричні методи у психіатрії.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на конкретні методики, які застосовуються для оцінки характеру і глибини психічного розладу, динаміки психічних розладів, визначення конкретних завдань з корекції психічних розладів та реабілітації хворих.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Основні види психічних хвороб. Ендогенні психічні хвороби. Екзогенні психічні розлади.

2. Психогенії (реактивні психози, невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні).

3. Патологія психічного розвитку (розлад особистості, олігофренії).

4. Етіологічні фактори психічних захворювань.

5. Клінічний метод у психіатрії. Етапи застосування клінічного метода.

6. Особливості експериментально-психологічного обстеження у психіатрії.

Рекомендована література: 4, 7, 12.

Тема 3: Класифікація психічних розладів

Питання для обговорення

1. Категорії діагностики та класифікації у психіатрії. Мета діагностики. Мета класифікації. Місце та значення психіатрії серед інших галузей знань.
2. Особливості застосування класифікаційних систем у психіатрії. Психотерапія та класифікація психічних захворювань.
3. Психіатрична систематика МКБ-10. Особливості діагностичних рубрик та їх характеристика.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на принципи класифікації психічних розладів та знайомство із специфічною психіатричною термінологією.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Категорії діагностики та класифікації у психіатрії
2. Мета діагностики. Мета класифікації.
3. Особливості застосування класифікаційних систем у психіатрії.
4. Психотерапія та класифікація психічних захворювань.
5. Психіатрична систематика МКБ-10.

Рекомендована література: 1, 3, 10.

Змістовий модуль 2. Психічні розлади.

Тема 4: Характеристика розладів особистості

Питання для обговорення

1. Загальне уявлення про розлади особистості. Основні ознаки психопатій за Б. П. Ганнушкіним. Біологічні та соціальні чинники формування психопатій.
2. Провідна роль стилів виховання у формуванні психопатій у дитячому віці.

3. Особливості психопатій у підлітковому віці. Види психопатій. Основні відмінності акцентуацій та психопатій за А. Є. Лічко.

4. Асоціальні та кримінальні аспекти психопатій.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на запам'ятання та відпрацювання основних ознак розладів особистості.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Загальне уявлення про психопатії. Основні ознаки психопатій за Б. П. Ганнушкіним.

2. Біологічні та соціальні чинники формування розладів особистості.

3. Психопатоподібні стани. Їх відмінність від розладів особистості

4. Особливості психопатій у підлітковому віці.

5. Види психопатій. Основні відмінності акцентуацій та психопатій за А. Є. Лічко.

6. Соціометрія як метод соціальної психології: суть, правила проведення, обробка і інтерпретація результатів.

7. Емоційно тупі психопати за Е. Крепеліном та К. Шнейдером.

Рекомендована література: 2, 8, 12.

Тема 5: Сексуальні збочення.

Питання для обговорення

1. Історичний погляд на сексуальні збочення. Перверзії (парафілії). Основні причини виникнення парафілій. Гендерні аспекти парафілій.

2.Порушення сексуальної орієнтації. Заміщення об'єкту сексуального потягу (ексгібіціонізм, нарцисизм, фетишизм, вуайеризм, некрофілія, зоофілія).

3. Гіперсексуальність і гіпосексуальність. Справжні та псевдоперверзії.

4. Статеві збочення (транссексуалізм, трансвестизм, фетишистський трансвестизм, фетишизм, некрофілія, екскрементофілія, ексгібіціонізм,

фроттеризм, педофілія, геронтофілія, інцест, нарцисизм, садизм, мазохізм, вуайєризм, зоофілія).

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на такі питання: статеві збочення (транссексуалізм, трансвестизм, фетишистський трансвестизм, фетишизм, некрофілія, екскрементофілія, ексгібіціонізм, фроттеризм, педофілія, геронтофілія, інцест, нарцисизм, садизм, мазохізм, вуайєризм, зоофілія)

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Перверзії (парафілії). Основні причини виникнення парафілій.
2. Порушення сексуальної орієнтації. Заміщення об'єкту сексуального потягу.
3. Справжні та псевдоперверзії.
4. Статеві збочення. Ознайомлення з проективною методикою «Кодування»

Рекомендована література: 3,4,10.

Тема 6: Затримка психічного розвитку.

Питання для обговорення

1. Причини ЗПР. Тимчасові ЗПР. Вроджені легкі форми ЗПР (конституційно глухий тип). Педагогічна занедбаність як причина ЗПР.
2. Прояви ЗПР. Психічний інфантилізм. Вроджена субдебільність. Салонне слабоумство.
3. Затримки розвитку, обумовлені органічним пошкодженням мозку на ранніх етапах його розвитку.
4. Психогенно обумовлені затримки розвитку, викликані дефіцитом інформації у ранньому дитячому віці.
5. Інтелектуальна недостатність, обумовлена дефектом органів почуття.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на основних причин, видів та проявів затримки психічного розвитку.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Причини ЗПР. Тимчасові ЗПР.
2. Вроджені легкі форми ЗПР (конституційно глупий тип).
3. Педагогічна занедбаність як причина ЗПР.
4. Роль праці у формуванні і розвитку свідомості людини. Концепція О. М. Леонтєва.
5. Прояви ЗПР.
6. Психічний інфантилізм.
7. Затримки розвитку, обумовлені органічним пошкодженням мозку на ранніх етапах його розвитку.
8. Психогенно обумовлені затримки розвитку, викликані дефіцитом інформації у ранньому дитячому віці.

Рекомендована література: 5,11,14.

Тема 7. Розлади психічного розвитку у дітей.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика розладів психічного розвитку у дітей.
2. Розлади мовлення. Основні категорії розладів. Розлади експресивного мовлення. Розлади мовленнєвого вираження. Розлади рецептивного мовлення.
3. Розлади розвитку навчальних навичок (розлади читання, розлади розвитку експресивного письма, розлади арифметичних навичок та змішані розлади навчальних навичок).
4. Коректувальні заходи при розладах мовлення у дітей.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на вивчення загальних характеристик розладів психічного розвитку у дітей та засоби їх корекції.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Загальна характеристика розладів психічного розвитку у дітей.
2. Розлади мовлення. Розлади експресивного мовлення.
3. Розлади мовленнєвого вираження. Розлади рецептивного мовлення.

Розлади мовленнєвої артикуляції.

4. Розлади розвитку навчальних навичок.
5. Коректувальні заходи при розладах мовлення у дітей.

Рекомендована література: 7, 8,14.

Тема 8: Олігофренія.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика слабоумства. Чинники виникнення олігофренії (ендогенні та екзогенні).
2. Глибокі ступені олігофренії (імбецильність, ідіотія).
3. Недоліки пізнавальних психічних процесів олігофренів. Особливості мовлення олігофренів. Особливості психомоторики олігофренів. Емоційна сфера олігофренів.
4. Дебільність як легка форма олігофренії. Психічний розвиток імбецилів. Психічний розвиток хворих на ідіотію.

Методичні рекомендації до вивчення теми.

Особливу увагу рекомендується звернути на виділення факторів, що впливають на виникнення олігофренії та загальну характеристику слабоумства.

Завдання для самостійної роботи (підготовка рефератів, презентацій, виконання практичних завдань).

1. Загальна характеристика слабоумства.
2. Чинники виникнення олігофренії (ендогенні та екзогенні).
3. Алкоголізм батьків як причина олігофренії дітей.
4. Глибокі ступені олігофренії (імбецильність, ідіотія).

5. Особливості мовлення олігофренів..
6. Особливості психомоторики олігофренів.
7. Емоційна сфера олігофренів. Особливості особистості олігофренів.
8. Дебільність як легка форма олігофренії..
9. Психічний розвиток імбецилів.

Рекомендована література: 6,9,13.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання під час семінарських занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (4 бали за тему 1-8; 5 бали за тему 9-12)	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо). Ї
Добре (3 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та

	аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Задовільно (2 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно з можливістю відпрацювання (1 бал за тему)	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	3	відповідність змісту доповіді студента та/або оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу.
Реферат	3	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Практичне завдання	2	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО КУРСУ

1. Предмет і задачі психіатрії.
2. Зв'язок психіатрії з іншими науками, що вивчають людину.
3. Місце психіатрії в системі сучасних наук.
4. Визначення терміна «Психіатрія». Основні розділи психіатрії.
5. Донауковий період, еллінська медицина.
6. Епоха греко-римської медицини.
7. 18 - початок 19-го сторіччя - період становлення психіатрії як галузі медицини.
8. Епоха нозологічної психіатрії Е. Крепеліна. Сучасний етап розвитку психіатрії.
9. Найбільш важливі зміни у сучасній психіатрії.
10. Велика та мала психіатрія
11. Основні види психічних хвороб.
12. Ендогенні психічні хвороби.
13. Екзогенні психічні розлади.
14. Етіологічні фактори психічних захворювань.
15. Клінічний метод у психіатрії.
16. Психіатричне обстеження та його цілі.
17. Параклінічні методи у психіатрії.
18. Особливості експериментально-психологічного обстеження у психіатрії. Психометричні методи у психіатрії
19. Особливості застосування класифікаційних систем у психіатрії. Психотерапія та класифікація психічних захворювань.
20. Основні поняття (невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади, психогенні захворювання, психічна травма, важка психічна травма, психотравмуюча ситуація).
21. Загальна характеристика психогенних захворювань.

22. Основні особливості невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів . Психологічна схильність до переживання невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів.

23. Основні види невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів: неврастенія, істерія, невроз нав'язливих станів..

24. Основні чинники виникнення неврастенії. Основні симптоми неврастенії..

25. Істерія. Особливості характеру як фактори ризику виникнення істерії.

26. Основні істеричні порушення (істерична фуга, синдром Ганзера, псевдодеменція, істеричний ступор, пуерилизм)..

27. Неврозонав'язливі стани. Впливи психотравмуючих факторів..

28. Загальне уявлення про психичних розладів. Основні ознаки за Б.П.Ганнушкіним.

29. Психопатоподібні стани. Їх відмінність від розладів особистості.

30. Особливості розладів особистості у підлітковому віці.

31. Види розладів особистості.

32. Основні відмінності акцентуацій та психопатій за А.Є.Лічко.

33. Асоціальні та кримінальні аспекти психопатій.

34. Історичний погляд на сексуальні збочення. Перверзії (парафілії).

35. Причини ЗПР. Тимчасові ЗПР. Вроджені легкі форми ЗПР.

36. Затримки розвитку, обумовлені органічним пошкодженням мозку.

37. Психогенно обумовлені затримки розвитку, викликані дефіцитом інформації у ранньому дитячому віці..

38. Загальна характеристика розладів психічного розвитку у дітей.

39. Загальна характеристика слабоумства. Чинники виникнення олігофренії.

40. Особливості мовлення олігофренів. Особливості психомоторики олігофренів.

41. Дебільність як легка форма олігофренії.

42. Психічний розвиток імбецилів.
43. Причини нервової анорексії.
44. Дистормфоманія. Особливості особистості хворих на анорексію.
45. Групи ризику виникнення анорексії (вік, стать).
46. Нервова булімія. Причини нервової булімії.
47. Особливості особистості хворих на булімію.
48. Психічні розлади при атеросклерозі судин головного мозку.
49. Психосоматичний стан хворих на атеросклероз судин головного мозку.
50. Основні фобії хворих на гіпертонію.
51. Патологічні зміни характеру при сенільній деменції.
52. Зміни у пізнавальних психічних процесах хворих на сенільну деменцію.
53. Особливості протікання шизофренії. Е. Крепелін, В.Х. Кандинський, Е.Блейлер та С.С. Корсаков про шизофренію.
54. Клінічні прояви шизофренії. Негативні симптоми шизофренії.
55. Особливості міжособистісних відносин хворих на шизофренію. Деадаптація у соціумі.
56. Особливості лікування, реабілітації та реадаптації хворих на шизофренію.
57. Фази та інтермісії при маніакально-депресивному психозі. Ендогенне походження маніакально-депресивного психозу.
58. Зміни у пізнавальних психічних процесах хворих на маніакально-депресивний психоз.
59. Авіценна про епілепсію. Епілептичні напади. Аура перед нападом
60. Епілептичний статус хворого.
61. Особливості епілептоїдного характеру.
62. Дисфорія. Сомнамбулія хворого на епілепсію.
63. Епілептичне слабоумство.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Амеронген Б. Алкоголь і наркотики. Інформація про вживання та зловживання. – К.: Сфера, 2000. – 80 с.
2. Балакірева О.М. Рівень розповсюдження та структура вживання алкоголю та інших наркотичних речовин серед підлітків в Україні: соціологічний вимір / О.М. Балакірева, О.О. Яременко.– К. : «Укр. Ін-т соціальних досліджень», 2008.– 150 с.
3. Введення у соціальну роботу: Навч. посіб. – К.: Фенікс, 2001. – 288 с.
4. Вітенко І.С., Спіріна І.Д. Психіатричні та психічні аспекти судово-медичної експертизи. — Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2002.
5. Гавенко В.Л., Самардакова Г.О., Бачериков М.Є. Психіатрія наркологія. — К.: Здоров'я. — Х.: Торсинг, 1997. — 288 с.
6. Гавенко В.Л., Самардакова Г.О., Коростій В.І. Пропедевтик; психіатрії. — Х.: Регіон-інформ, 2003.
7. Гавенко В.Л., Самардакова Г.О., Григорова І.А. Наркологія. — Х. Регіон-інформ, 2003.
8. Діагностичні критерії з DSM-III-R. - К., Абрис, 1994. – 272 с.
9. Карагодіна О.Г. Релігійний анамнез у структурі діагностичного опитування осіб з психічними розладами та психологічними проблемами: Навчальний посібник. – К., 2001. – 64 с.
10. Марчук А.І. Судова психіатрія. – К.: Атіка, 2003. – 240 с.
11. Наркотичні речовини та залежність від них: Посіб. – К.: Сфера, 2000. – 44 с.
12. Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України– 2016.
13. Соціальна психіатрія і наркологія [Навч. - метод. комплекс] /Укл. О.Г. Карагодіна, В.В. Штенгелов– К.: Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2010.– 44 с.
14. Школа та її роль у профілактиці алкоголізму та наркоманії серед дітей і

підлітків: Посіб. – К.: Сфера, 2000. – 36 с.

15. Cohen M.R. Psychiatric rehabilitation training technology: Setting an overall rehabilitation goal (Trainer package) / M. R., Cohen, M. D., Farkas, B. F., Cohen, K. V. Unger. – Boston: Boston University, Center for Psychiatric Rehabilitation, 1990. – 230 с.

Додаткова:

1. Діденко С.В. Клінічна психологія: Словник-довідник К.: Академвидав, 2012. – 320с.
2. Ентоні В. Психіатрична реабілітація : пер. з англ. / В. Ентоні, М. Коен, М. Фаркас.–К. : Сфера, 2001.–298 с
Ентоні В. Психіатрична реабілітація : пер. з англ. / В. Ентоні, М. Коен, М. Фаркас.–К. : Сфера, 2001.–298 с.
3. Карагодіна О.Г. Соціальна значущість депресивних розладів (аналітичний огляд літератури / О.Г. Карагодіна // Журнал «Вестник ассоциации психиатров Украины». – 2013. – № 03. – С.45-58.
4. Проблеми соціальної психіатрії // За редакцією доц. Л.М. Барановської. – К.: 2003. 148 с.
5. Професійна реабілітація інвалідів. Довідково-методичний посібник / Упорядник Іпатов А.В., Сергієні О.В., Войтчак Т.Г. та ін. / За редакцією к. мед. н. Маруніч В.В. – Дніпропетровськ: Пороги, 2005. – 277.
6. Приб Г. А. Медико-соціальна експертиза життєдіяльності у психічно хворих. Монографія. – Київ, 2012. – 380 с.
7. Спіріна І.Д., Леонов С.Ф. Медико-соціальні аспекти залежності від психоактивних речовин. — Дніпропетровськ, 2005.
8. Спіріна І.Д., Вітенко І.С., Лагутін В.А., Серебрицька О.В. Основи психологічного консультування в медичній практиці: Навч. посібник. — Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 004. - 160 с.
9. Сонник Г.Т., Скрипніков А.М. та ін. Наркологія. — Полтава, 2002.

10. Сонник Г.Т., Напреєнко О.К., Скрипніков А.М. Психіатрія і наркологія: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / За ред. О.К. Напреєнка – 2-ге вид., перероб. і доповн. К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 422 с.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://nbuv.gov.ua>
2. <http://appsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
3. <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>
4. <https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current>
5. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20448309>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів).

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування практичних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком погодженим із викладачем.

Мобільні пристрої

Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.

Поведінка в аудиторії:

Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми.

Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.

Навчальне видання

ОСНОВИ ПСИХІАТРІЇ

Електронні методичні рекомендації
до семінарських занять з курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Електронне практичне видання

Укладач

Уханова Анастасія Ігорівна

В авторській редакції

Затвердж. авт. 2023. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним
забезпеченням для читання файлів формату PDF.
Обсяг 1,0 МБ.

Видавець і виготовлювач

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua